

ΑΠΟ ΒΔΟΜΑΔΑ ΣΕ ΒΔΟΜΑΔΑ

ΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Κάποιος γραμματοκομιστής κρατώντας την πλούσια σειρά όλων των βιβλίων, που έβγαλαν τελευταία οι δικαιοῦχοι του «'Αριστείου των Γραμμάτων και Τεχνών,» μου έλεγε:

— Τόσα χρόνια είμαι άνθρωπος των γραμμάτων. Και ως τόσο ποτέ μου δεν είδα να βγούν μαζεμένα τόσα βιβλία. Τί λέτε να συμβαίνει;

— Συμβαίνει απλούστατα, κύριε συνάδελφε, του είπα, ότι το χαρτί είνε σπάνιο και πανάκριβο, τα τυπογραφικά φωτιά και, για να βγάλεις ένα βιβλίο, σου χρειάζονται τόσα, όσο και να χτίσης ένα σπιτάκι.

— Και γιατί τότε — έξακολούθησε ο αγαθός άνθρωπος των γραμμάτων, ανασηκώνοντας λιγάκι το βαρύ του φορτίο που κινδύνευε να του κατεβάσει τις πλάτες — γιατί οι συνάδελφοι δεν προτιμούν να χτίσουν το σπιτάκι τους από τὸ να βγάλουν ένα βιβλίο;

— 'Ανόητε άνθρωπε, του είπα, δεν έμαδες λοιπόν στο σχολειό σου, ότι «πολλοὶ τὸν πλοῦτον έμίσησαν, ἀλλὰ τὴν δόξαν οὐδέεις;» Οἱ ἄνθρωποι λοιπόν αὐτοὶ που ἀντὶ να χτίσουν ένα σπιτάκι, με τις οικονομίες τους, ὕψωσαν ένα ναὸ στήν Τέχνη, και ξόδεψαν καὶ διπλά από ὅσα θὰ πάρουν, μαζί με τὸ 'Αριστείο, είνε ἡ τρανώτερη επιβεβαίωση τοῦ ἀρχαίου ρητοῦ. 'Αλλοτε ἐγράφοντο τρεῖς χιλιάδες δράματα τὸ χρόνο, για να διεκδικήσουν τὸ χιλιόδραγμα τοῦ Ποιητικοῦ Διαγωνισμοῦ. Σήμερα οἱ ποιητὲς πληρώνουν αὐτοὶ τὰ χιλιόδραγμα και διεκδικοῦν μονάχα τὴ δόξα. Νομίζεις πὼς αὐτὸ δὲν ἀξίζει να σὲ συγκινήσει;

Ο ἄνθρωπος των γραμμάτων ἀνασήκωσε πάλι λιγάκι τὸ βαρὺ του φορτίο, και εἶπε:

— 'Όλα λοιπόν αὐτὰ τὰ βιβλία πηγαίνουν για τὸ 'Αριστείο;

— 'Όχι τὰ βιβλία, χοντροκέφαλε, ἀλλὰ οἱ ἄνθρωποι, που τὰ γράψανε. Τὰ βιβλία είνε τὰ προσόντα». Δὲν ξέρεις λοιπόν, ότι για κάθε θέση σήμερα, απαιτοῦνται «προσόντα»; Για να γίνης χωροφύλακας χρειάζεται να παρουσιάσης αὐτὰ καὶ αὐτὰ τὰ προσόντα. Για να γίνης ἀκαδημαϊκὸς χρειάζεται να παρουσιάσης ένα βιβλίο.

— 'Ένα μονάχα;

— 'Ένα! 'Αλλὰ τὸ ένα αὐτὸ πρέπει να είνε ἡ Τελευταία 'Όρα τῆς δόξας σου. Πρέπει να μυρίξει ἀκόμα τυπογραφικὸ μέλανη.

Ο χοντροκέφαλος ἄνθρωπος έξακολουθοῦσε να ἔχη ἀκόμα ἀνόητες ἀπορίες.

— Τί να ἔννοῃ ἄραγε ὁ νομοθέτης; εἶπε, ἀνοίγοντας ὀλοστρόγγυλα τὰ μάτια του.

Τοῦ ἐξήγησαν ὑπομονετικά πὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτη.

— Πρῶτα - πρῶτα, ἀνθρώπε μου, ὁ νομοθέτης θέλει να θεβαιωθῇ, ότι ὁ ἄνθρωπος που θὰ πάρη τὸ 'Αριστείο έξακολουθεῖ να θρίσκειται στή ζωή. Και για ν' ἀποδείξη πὼς ζῆ πρέπει να δώση ένα σημειὸ ζωῆς. 'Επειτα ὁ νομοθέτης θέλει να πεισθῇ, ότι ὁ δικαιοῦχος δὲν ἔπαθε στο μεταξὺ - ἄνθρωποι εἴμαστε -- ἀπὸ καμμία ξαφνικὴ μαλάκωση τοῦ ἐγκεφάλου ἢ ἀπὸ γε-

ροντικὴ ἄνοια. Πὼς θὰ τὸ ἀποδείξη αὐτὸ ὁ δικαιοῦχος, παρὰ βγάζοντας ένα βιβλίο;

-- Μὲ συμπαθῆς, μου εἶπε ὁ χοντροκέφαλος ἄνθρωπος. Μήπως ἡ μαλάκωση τοῦ ἐγκεφάλου είνε ἐμπῆδη; για να γράψη κανένας ένα βιβλίο; Κἀποτε ἡ μαλάκωση γίνεται Μούσα στὸν ἄνθρωπο.

— Αὐτὸ είνε ἄλλο ζήτημα, του εἶπα. Μήπως ἡ μαλάκωση γίνεται μονάχα Μούσα; Κἀποτε γίνεται και Κριτική. Ο νομοθέτης λοιπόν ἀφοῦ θέλησε να ἀσφαλιστῇ για ὅσα σου εἶπα παραπάνω, ζήτησε να ἐξασφαλίση και τοὺς κριτὲς τοῦ 'Αριστείου. 'Υπάρχει, καθὼς θὰ γνωρίζης ἴσως, ἕνας βιολογικὸς νόμος, που λέγεται νόμος τοῦ «μικροτέρου κόπου.» 'Εννοεῖς λοιπόν, ότι ἐνζωλιώτερο είνε να κριθῆς ένα βιβλίο παρὰ ἕναν ποιητὴ καὶ ἕναν λογογράφο. 'Η 'Επιτροπὴ τοῦ 'Αριστείου θὰ βάλη κάτω τὰ βιβλία και θὰ ἀποφασίση. Εἶνε τρόπος βολικώτερος ἀπ' αὐτόν; Ο μακαρίτης ὁ Ποιανχαρὲ, που ἀνακάλυψε τὸν νόμο τῆς βολικώτητος, θάβρισκε στὸν τρόπον αὐτὸ καλῶτερο παράδειγμά του. 'Επίσθηκες τέλας πάντων χονδροκέφαλε ἄνθρωπε;

Ο ἄνθρωπος δὲν ἔχε πεισθῆ ἀκόμα.

— 'Όλα καλά! μου εἶπε. Δὲν μου λὲς ὅμως σὲ παρακαλῶ, ἀν τὸ τελευταῖο ἔργο ἐνὸς δικαιοῦχου, με τὸ ὅποιο παρουσιάζει τὰ «προσόντα» του, τύχη να είνε τὸ χειρότερό του, με ποῖο ἔργο θὰ κριθῆ; Μὲ τὸ τελευταῖο του ἔργο ἢ με τὸ ἔργο ὅλης του τῆς ζωῆς;

Ἐχασα πὰ τὴν ὑπομονή μου.

-- 'Αθλιε! του εἶπα. Τὰ στερνὰ νικῶν τὰ πρῶτα.

Ο ἄνθρωπος των γραμμάτων τραβήχθηκε μαζί με τὸ φορτίο του, για να κινή τὴ διανομή του.

-- 'Ακουσε! του εἶπα. Ἐχεις και για μένα κανένα βιβλίο;

Ἐψαξε τὸ δέμα του.

-- Δὲν ἔχω, μου εἶπε. Ἐχω μονάχα για τὰ μέλη τῆς Κριτικῆς 'Επιτροπῆς και για τὸν κ. Ξενοπούλο.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑ >

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Τὰ βιβλία. — «Ο θάνατος τῆς 'Αδελφῆς μου» τοῦ κ. Κ. Φαλιτάτς, είνε ένα ὀλιγοσέλιδο διήγημα ἢ πιὸ σωστὰ δυνατὴ προσωπικὴ ἐντύπωση, ὅπου ὁ πρωτόβγαλτος συγγραφέας ἱστορεῖ με πονεμένα λόγια τὸ περιστατικὸ τοῦ θάνατου τῆς ἀδερφῆς του. Θὰ ἠμποροῦσε κανεὶς να ἐπισημάνῃ ἡ χαρακτηρισμὸν σὰν μιὰ περὶ μονοθία, ὅπου ξεχειλίζει ἀδελφικὸς πόθος. Τὸ θέμα γίνεται ἀφορμὴ να συζητηθῶντο στὸ συγγραφέα μερικὲς ὑπερβολικὲς ἐκφράσεις ἀχαμνῆς φιλοσοφίας. Τὸ ὅλο ὅμως δείχνει ότι ὁ κ. Φαλιτάτς ἔχει διηγηματογραφικὸ τάλαντο, που πρέπει να τὸ καλλιεργήσῃ. 'Ανάγκη να προσέχη περισσότερο και στὴ γλώσσῃ του και μάλιστα στὸ τυπικὸ τῆς.

— Ο νέος ποιητὴς κ. Ι. Οικονομίδης εἰτοιμάζει μιὰ συλλογὴ τραγουδιῶν του με τὸν τίτλον «'Ολεθροί.» Τὰ τραγουδία αὐτὰ εἶναι ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸν τελευταῖο πόντο.

Περιοδικὰ κ' Ἐφημερίδες. — Στὸ τελευταῖο φύλλο τοῦ φιλολογικῆς περιοδικῆ «Βωμός» ξεχωρίζουμε τὸ διήγημα τοῦ Κ. Παρορίτη «Τὸ Παλάτι τῆς Δικαιοσύνης.» Στὸ ἄλλο τελευτῶν φύλλο τοῦ φιλολογικῆς περιοδικῆ «Τὸ Παλάτι τῆς Δικαιοσύνης» τοῦ κ. Γρηγ. Ξενοπούλου, δηλαδὴ των μαθημάτων που κἀνε στους μαθητευόμενους ἡθοποιούς τοῦ Θεάτρου τῆς 'Εταιρείας των Ἀσπιδων. Συγγραφέων.

— Αναγγέλλεται ἡ ἐκδοσὴ τοῦ νέου φιλολογικῆς περιο-

δικού «ὁ Λόγος» με διευθυνή τὸν κ. Τσαγκαράκη.
 Στην ἐφημερίδα «Βαλκανικὸς Ταχυδρόμος» (φύλλο τῆς 18 Δεφρ.) ἐδημοσιεύθηκε μιά πολὺ καλὴ μελέτη τοῦ κ. Ἀρ. Καμπάνη γιὰ τὸ ἔργο τοῦ πεθαιμένου Κερκυραίου ποιητῆ Ν. Κογεβίνα (Γλαύκου Πόντιου.) Ἡ πληροφορὸν ἄνωγος ὅτι πρῶτη φορά γράφεται κάτι γιὰ τὸν Κογεβίνα δὲν εἶναι σωστή, ἐπειδὴ στὸ «Νουμᾶ» (ἀριθ. 606, τῆς 24 τοῦ Δεφρ. 1916) ὁ Ρήγας Γκόλφης ἐδημοσίευσε μίαν ἀρχετὰ ἀναλυτικὴ κριτικὴ τοῦ ἔργου του.

Μᾶς πληροφορήσαν πῶς ὕστερ' ἀπὸ κάποια κριτικὴ πούγραψ τελευταία ὁ κ. Γρ. Ξενό-ουλος σ-ῆν ἐφημερίδα «Ἀθῆναι», οἱ κριτῆς τοῦ Ἀριστείου ἀποφασίσανε νὰ διαβάσουν τὰ ποιήματα τοῦ κ. Ι. Ζερβοῦ καὶ ἡ κλεινονοσηφία τῆς Κριτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκηρύχθηκε ἤδη ὑπὲρ αὐτῶν. Ἄν τὸ πάρη λοιπὸν τὸ Ἀριστείου φέτος, ὁ κ. Ζερβός, ὀριμῆνως, θὰ τὸ χ.ωστάη στὸν κ. Ξενόπουλο.

ΞΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Στὴν Παρισινὴ «Revue» ὁ Nicolas Ségur (πού εἶναι ὁ δικός μας Ν. Ἐπισκοπόπουλος) χαρακτηρίζει τὸ καινούργιο τρέπρακτο δράμα τοῦ Παύλου Κλωντέλ «Τὸ Σκληρὸ ψομί» σὶν μιά μεγάλη ἀποτυχία. «Τὰ πρόσωπα του δὲν γεννοῦν κανένα ἐνδιαφέρον, ἐνεργοῦν ἀντίθετα στὴ λογικὴ καὶ στὸ λογικὸ καὶ ἀντίθετα σ' ὅ,τι οἱ ἄνθρωποι ἐστοχασθῆκαν, ἐπίστευαν κ' ἐδίδαξαν ἀπὸ τὸν καιρὸ τοῦ φάνηκαν στὸν κόσμ... Πρέπει νὰ ὁμολογήσουμε ὅτι τὸ «Σκληρὸ ψομί» πληγώνει τ' αὐτὸ μαζί καὶ τὴ σκέψη καὶ χωρὶς νὰ καταλαβαίνουμε τίποτε, χωρὶς νὰ μποροῦμε νὰ ἐνδιαφερθοῦμε γιὰ τὰ πρόσωπα, χωρὶς νὰ ἐξηγοῦμε τίς πράξεις τους, μᾶς χτυπᾶει ἀδιάκοπα καὶ μᾶς πληγώνει ἡ σκοτεινὴ ὑπερβολικὴ ἀσχήμα τῶν αἰσθημάτων καὶ ἡ ξεκαθαρισμένη ἀσχήμα στὶς λέξεις.»

— Στὴ «Νεώτερη Φαρμακευτικὴ Ἐπιθεώρηση» ὁ κ. Α. Τοριόντ κάνει μιά ἐνδιαφέρουσα ἀνάλυση τῶν ποιημάτων τῶν φαρμακοποιῶν ποιητῶν. Τὰ ποιήματα, λέει, τοῦ Ἐρρίκου Ἐρᾶμου Ἀνζέ, τοῦ Ζ. Μποναφόν, τοῦ Ἐρρ. Κουλλόν, τοῦ Α. Ντεζλέν, τοῦ Γεωργ. Ἐύσσερῆ, τοῦ Ἀνδρ. Λαγκρὸν καὶ τοῦ Πιεντιλλὺ ἀξίζουν νὰ τραβήξουν τὴν προσοχὴ τῶν κριτικῶν, ἐπειδὴ βγαίνουν ἔξω ἀπὸ τὴ συνηθισμένη κοινοτυπία.

— Γράφοντας ὁ Ρενέ Μπρανκούρ στὸ «Correspondant» γιὰ τὴν πολεμικὴ ποίηση τῶν Ἀμερικανῶν ποιητῶν, λέει ὅτι ὅλοι αὐτοὶ οἱ ποιητῆς μισοῦν καὶ ἐλευνολογοῦν τὸν πόλεμο, κ' εὐχονται τὴ νίκη τῆς Δικαιοσύνης καὶ τοῦ Δικαίου, τῆ βασιλεία τῆς Ἐλευθερίας, τὴν ἀπολευθέρωση ὅλου τοῦ κόσμου, ἐπειδὴ καὶ γι' αὐτὸ μονάκι τὸ σκοπὸ μῆτρην ἡ Ἀμερικὴ στὸν πόλεμο. Τὰ ποιήματά τους ἔχουν κάποιο θρησκευτικὸ χαρακτηριστῆρα, πού μεγαλώνει, ἀνοψώνει, τελειοποιεῖ τὴν ὁμορφιά τους.

— Θόρυβο μεγάλο ἐσήκωσε στὴν Ἀμερικὴ τὸ βιβλίο τοῦ περιήρηνου ἀρχιτέκτονα τῆς Ν. Ὑόρκης κ. Ρύλφ Ἄνταμ Κράμ. «Ἡ Νέμεση τῆς Μετριότητας», ὅπου ξετυλίγει τὸ θέμα, ὅτι ὁ κόσμος ξεφυλίστηκε καὶ δὲν ἔχουμε καθόλου ἀνώτερους ἀνθρώπους. Ἐξετάζει τοὺς ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς μας κ' ἀποδεικνύει ὅτι δίπλα στοὺς ταπεινοὺς δημιουργοὺς δὲν ὑπάρχουν καθόλου χαρακτηριστῆρες μεγάλα. Ὄταν συγκρίνουμε τίς γεννεές, πού εἶχαν ἀνθρώπους σὶν τὸν Ἐμερσον, τὸν Κάρλαϊλ, τὸ Ράσκιν, τὸ Σπένσερ, τὸ Ντάρβιν, τὸ Βίμαρκ, τὸ Δισραέλι, τὸν Καβούρ, τὸ Βάγγερ, τὸν Κάλ Μάρξ, τὸ Μόλτε κτλ. με τίς σημερινές γεννεές πού ἔχουν ἀνθρώπους σὶν τὸ Τζιολίτι καὶ τὸν Καγιώ, τὸ Ράσεϋ Μάκδοναλδ ἢ τὸ Λά-Φολέτ, ταριζώμαστε βαθειά. Ὁ συγγραφέας δὲν εἶναι καθόλου μαλακὸς μῆτε γιὰ τοὺς οικονομολόγους, μῆτε γιὰ τοὺς φιλοσόφους, μῆτε γιὰ τοὺς μυθιστοριογράφους. Ἐμπρὸς στὸν πεσσιμισμὸν αὐτὸ τῆς σκληρῆς κριτικῆς τοῦ ὁ μόνος πού βρίσκει χάρη εἶναι ὁ Οὐίλσον. Τὸν παρουσιάζει γιὰ τὸν μόνον μεγάλον ἀνθρώπον σὲ μιά ἐποχὴ τρομερὰ μέτρια.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Συναυλία τῆς Δας Φωτ. Σκαραμαγκᾶ — Τὴν περσομένη Κυριακὴ δόθηκε στὸ Δημοτικὸ Θέατρο ἡ δεύτερη συναυλία τῆς δεσποινίδας Φωτεινῆ Σκαραμαγκᾶ. Πολὺ σπάνια τὸ μουσικὸ Ἀθηναϊκὸ κοινὸ εὐτύχησε ν' ἀκούσῃ φωνὴ σὶν τῆς Δας Φωτεινῆς Σκαραμαγκᾶ, ὅπου τὸ αἶσθημα κ' ἡ τέχνη ἐκυριαρχοῦσαν ἀχώριστα τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τέτοια ἦταν ἡ αὐθόρμητη γνώμη ὅλων ὅσοι νοιῶθουν ἀπὸ μουσικὴ καὶ κρίνουν χωρὶς προσωπικὰ συμπάθειες κ' ἀντιπάθειες. Κ' ἦταν γνώμη δίκαιη, ἐπειδὴ ἡ δεσποινίδα Σκαραμαγκᾶ ἔδειξε πλούσια ὅλα τὰ μεγάλα χαρίσματα,

πού στολίζουν τὸ τραγοῦδι τῆς, τραγοῦδι ξεχωριστῆς καλλιτέχνης. Στὰ κομμάτια, πού ἐτραγοῦδη-εν ἀπὸ ἔργα τῶν Μπετόβεν, Χαίντελ, Γκλύκ, Μάγερμπερ, Γκουνδ, Φωφέ, Ντεμπουσσύ, Μπιζέ, Σαίν-Σάνς, Μπερλιόζ, Στρούς, καὶ τὸν δικὸν μας Σαμάρα καὶ Καλομοίρη, στὰ δύσκολα αὐτὰ κομμάτια, ὅπου δοκιμάζονται οἱ μεγάλοι καλλιτέχνες καὶ κρίνεται ἡ πραγματικὴ ἀξία τους, ἡ δεσποινίδα Σκαραμαγκᾶ ἐφανερώσεν ἓνα ὑπέροχο ἀληθινὰ τάλαντο. Ἡ φωνὴ τῆς καθαρὴ, δυνατὴ, ἀπλωτὴ—ἂν μπερῆ νὰ εἰπῆ κανεὶς— πλούσια σὲ χρώμα καὶ σὲ αἶσθημα, πλούσια σὲ τέχνη, σταθερὴ καὶ σωστὴ σ' ὅλους τοὺς τόνους, τοὺς πῶ ψηλοῦ, καὶ τοὺς πῶ χαμηλοῦ, ἐκεῖ ὅπου κορυφώνεται τὸ πάθος κ' ἐκεῖ ὅπου ὁ στεναγμὸς βγαίνει σὶν ξεψύχημα, ἡ φωνὴ τῆς ἐμμοῦσε βαθειά, δυνατὴ, ὑποβλητικὰ στὴν ψυχὴ. Τὸ τραγοῦδι τῆς καλλιτέχνης αὐτῆς ἔχει, τὸ μεγάλο χάρισμα νὰ συγκινήει καὶ νὰ βυθίξῃ τὸν ἀκροατῆ, νὰ τὸν συνεπαρῇ λέρα, κάπου, ὅπου ἡ μουσικὴ συνιαντίζει καὶ με τὴν ἠθοποιίαν τῆς. Δὲν ἐίλουσε στὴν ψυχὴ καὶ σὲ λογικὴ μᾶς μόνον τὸ τραγοῦδι τῆς; ἐμμοῦσε καὶ ἡ ἐκφραστικότητά τοῦ προσώπου τῆς; ἡ εὐγενικὰ φυσιογνωμία τῆς; ἐγένονταν καθρέφτης; π σὸς ὅλων τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν πινθῶν πού διερχόμενε τὸ τραγοῦδι τῆς. Σὲ τὸν ὑπερβλητικὸ καὶ ἐκφραστικὸν ταπεινισμὸν τῆς; καὶ ἠθοποιία; δὲν μᾶς ἔχουν συνιθίσει οἱ λογιῆς—λογηῆς καλλιτέχνες, πού ἴκομε καθε τόσο. Καὶ γιὰ τοῦτο πολλοὶ ἀπὸ μὲς ἡ ρουτῆς καὶ ὕστερ' ἀπὸ τὴ συναυλία ἄκουαν κ' ἐνοιαθῆν νὰ συγκινήσῃ τὴν ψυχὴ τους τὰ λόγια ἔξαφνα ἀπὸ τὸν «Ορφεῦ» τοῦ Γκλύκ:

Mortel silence!
 Vaine espérance!
 Quelle souffrance!
 Quel tourment déchire mon cœur!

ἢ ὅποιοδήποτε ἄλλο κομμάτι, πού ἡ φωνὴ τῆς δεσποινίδος Σκαραμαγκᾶ ἔδειξε καὶ τὴν πῶ ἐσωτερικότερη οὐσία του, ἀκόμη μπορεῖ νὰ εἰπῆ νὰ εἰπῆ κανεὶς καὶ τὴν ψυχικὴ διάθεση τοῦ μουσογεγοῦ ὅταν τὸ ἔγραφε.

Συναυλία μεγάλης Ὀρχήστρας. — Στὴ συναυλία τῆς μεγάλης ὀρχήστρας (ἀπὸ 120 ὄργανα) τοῦ Πανελ. Μουσικοῦ Σηλλόγου, πού δόθηκε τὸ περὶ μὲνο Σάββατο στὸ Δημοτικὸ Θέατρο, ἐπαίχτηκε ἡ καθηκτικὴ συμφωνία τοῦ ἐκλεκτικότερου Ρώσου μουσογεγοῦ Τσαϊκόφσκυ καλυτέρη ἐκτέλεση ἐσημειώθηε στὸ Andante καὶ Allegro—Trio. Ἡ δεσποινίδα Φωκᾶ ἐτραγοῦδησε μετὴ γλυκεία φωνὴ τῆς καὶ τέχνη, τὴν air des clochettes ἀπὸ τῆς «Λακμά» τοῦ Ντελίμ. καὶ τὸ τραγοῦδι τοῦ «χαμηλοῦ σπιτιοῦ» ἀπὸ τὸν «Πρωτομάστορα» τοῦ Κ.λομοίρη.

Γιὰ τὴ «Γιορτῆ» τὸ δυνατό αὐτὸ Ἑλληνικὸ ἔργο τοῦ Γ. ἄμπελετ, θὰ χρειάζοτανε λίγο περισσότερη προσοχὴ στὴν ἐτέλεση.

Ἡ ἔισαγωγή καὶ Φούγκα σὲ δύο Ἑλληνικὰ θέματα, τὸ εἰλικρινέστατο νέον ἔργο τοῦ μουσογεγοῦ Λαυράγκα, μᾶς ἔδωσε ἄλλη μιά φορὰ τὴν εὐκαιρία ν' ἀπ'ακούσουμε τὴ θαυμάσια ἐκμετάλλευση τοῦ τραγοῦδιου «Κίτω σὸ οὐ βλάτουν τὰ χωριῶ» ἀπ' τὴ μεγάλῃ ὀρχήστρα.

Ἡ ἐκτέεση τοῦ κονσέρτου Νο 3 τοῦ Σαίν—Σάνς ἀπὸ τὸ νεὸ ὁ Βολονίη (βιολί) μὲν ἡ δὴ τὴν ὀρχήστρα πολὺ καλὴ. Ὑστερα ἐπαίχτηκε μιά συμφωνία ἰν δο τοῦ Φορόνι. Ὁ ἄγνωστο; αὐτὸς στὸν τόπον μας Ἰταλὸς συνθέτης ἔχει δώσει καὶ μερικά ἄλλα συμφωνικὰ δείγματα καὶ χαρκτηρίζεται μετὸν γούστο. *Assai* πῶθενε νεώτατο; μὸλις τελεσε τὸ Κονσερβατοριά, πρὶν ἀπὸ τριάντα πῶνω κίτω χρόνια. Τὸ ἔργο ἔκνε ἀρχετὸ ἔρφε' ἡ ἐκτέεση ἰδιαίερα μᾶς ἐκίνοποιήσε σὲ *Sostenuto* *maestoso*.

Στὸ τέλος ἀκούσαμε καὶ τὸ εὐχάριστο Ἰσπανιόλιχο μῶτιβο τῆς «Jota Aragonesa» τοῦ Σαίν—Σάνς.

Πολὺ αἰσθητὴ ἦεν ἡ μαεστρία τοῦ Λαυράγκα, ὅταν δ εὐθῆνε αὐτὸς τὴν ὀρχήστρα στὸ δεύτερον μέρος.

Ι. Π.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Τὸ ἐκδοτικὸν Κατάστημα Μανζέ καὶ Ζοαγιάν ξανατύπωσε τὸ «πρῶτον Γαλλικὸν βιβλίον γιὰ τίς Ἐνωμένες Πολιτείες.» Εἶναι ἓνας τόμος, πού δημοσιεύθηκε στὰ 1783 ἀπὸ τὸ Φραγκ. Γκοντερουᾶ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Βιέννης κ' ἀπὸ τὸ Νικολ. Πόνσ, χαράκτη τοῦ Κόμητα ν' Ἀρτουᾶ, καὶ πού εἶχε τίτλο: «Συλλογὴ χαλκογραφῶν, πού παρασταίνον τὰ διάφορα περιστατικὰ τοῦ πολέμου, πού ἔφερε

την ανεξαρτησία των Ένωμένων Πολιτειών της 'Αμερικής» Βλέπει κανείς στον τόμον αυτόν είνονες καμωμένες από τους πιδ ξακουμένους χαρακτες της εποχής εκείνης και πιδ προσωσζουν φυσικά πρώτα τον Λαφαγιέτ και τους συντρόφους του κ' ύστερα τους 'Αμερικανούς ήρωες και τὰ κυριώτερα πολεμικά γεγονότα.

— Έγινε τελευταία στο Παρίσι μιὰ έκθεση μόνον από ομοιώματα Γάλλων συγγεφένων, φτιασμένα από τους πιδ γνωστούς γλύπτες. Μέσα στα έβδομήντα πέντε αυτά ομοιώματα ξεχωρίζουν του Μπэк από τδ Ροντιέν, του Ρόντεμ πκχ από τδ Λεβύ—Ντυμερ, του Τριστάν Μπερνάρ από τιν Τουλουζ—Λατρέκ, του Έδ όντου Γρονκούρ από τδ Μπρακερόντ, του Γουστ. Κάν από τή Λουίζα Μπερλώ, του Μάριον και του 'Αρϋ Λεμπλόν από τδν 'Οντιλόν Ρεντόν, του 'Αλέξ. Δουμά πατέρα από τδν Μεβεριά, του Σαρσαί από τδ Ριϋονάρ, του 'Ερίλ Φίμπερ από τδν Λύγ. Μαγιάρ, του Λ. Μπλουά από τιν Μπρού κ.τ.λ.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ι. Μ. Π. ('Αθήνα.) Έλάβιμε τὰ τραγούδια σας. Βυί-σκυμε σ' αὐ·α κ' αίσθημα πολύ και νόημα. Θυροοϋμε όμως, πώς πρέπει νι προσέξετε κάπως περισσότερο και στη μορφή του: Κάνετε τα όλα να μοιάζουν μ' αυτό τδ πρώτο τετράστιχό σας, πού τδ δημοσιεύουμε εδώ :

Χώσε βαθιά τ' λέρτι σου, άχαρε ζευγολάτη,
Σιή χέρσα γή τή στειρά·

Σκ σε τδ χώμα, σκάψε το και χιτ' ένα παλάτι,
'Οχι από πέτρες και καρφιά, μὰ από καρπών πλημύρα.

Τὰ «μάτιε» είναι πολύ καλό ποίημα· μὰ ζημιώνεται από μερικές ατέλειες· μη τους δίνετε και τδ επίθετο «όχρα»· έπειδ, μάτια ώχρα δέν υπάρχουν· σβυστα νοί. κ. Ι. Βασ. ('Αθήνα). Γιατί βιάζεστε να δημοσ εύετε; 'Η τούλάχιστον μη άρχίζετε με «Πεζά Τραγούδια.» Αυτά είναι τδ δυσκολώτερο είδος τής πεζογραφίας. Μη παρασέρνεσε από τδ ότι γράφουνε τέτοια όλοι οι νέοι κ' άρχε-τοί παλαιοί· πο τάχει μόνο πώ; όλα δέν άξίζουν τίποτε — κ. Κ. Μανυ. Τὰ ίδια έχουμε να πουμε και σ' έσά;.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημοκρατισμός του 'Ελληνοσ υπό Γεωργ. Ν. Φιλαρέτου. σελ. 32 'Αθήνα· Δεβριος 1918.

'Ο «Νουμάς» αναγγέλλει και κόλνει κάθε νέο βιβ ίο, πού δύο αντίτυπα του θα σταλούν στα γραφεία του. 'Αμα σταίη ένα αντίτυπο θα τδ αναγγέλλη μόνο.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

'Ο Δήμαρχος 'Αθηναίων

Είδοποιεί άπαντας τους εκ του Δημοσεντηρήτου ύδραγωγείου λαμβάνοντας ύδωρ ύδρολήπτας τής πό-λεως 'Αθηνών και προαστείων Κηφισίας και 'Αμα-ρουσίου, ότι ή κατά δράμιον τιμή του ύδατος ώρισ-θη από 1ης 'Ιανουαρίου 1919 και έφεξής εις δραχ. έλατόν (άριθ. 100).

Συνεπώς προσκαλεί τούτους, όπως μέχρι τέλους 'Ιανουαρίου 1919 προσέλθωσιν εις τδ Γραφείον του 'Υδραγωγικού Τμήματος του Δήμου και δηλώσωσιν εάν επιθυμοϋν να εξακολουθήσωσιν λαμβάνοντες ύδωρ επί τῷ όρισθέντι αντιτιμῷ, άλλως θέλει δια-ταχθή ή παύσις τής χορηγίας τούτου.

Γνωστοποιείται πρδς τούτους, ότι εν τῷ όριζο-μένῳ Γραφείῳ ύπάρχουσιν έντυποι δ' πλότυποι δη-λώσεις.

'Η παροϋσα δημοσιευθήτω μόνον παρὰ τῶν έχου-σῶν έγγραφον έντολήν έφημερίδων.

'Εν 'Αθήναις τῇ 14 Δεκεμβρί ν 1918. 'Ο Δήμαρχος
Σ. ΠΑΤΣΗΣ

ΚΟΛΩΝΙΑ ROYAL

Χημικόν 'Εργαστήριον 'Αθηνών ΖΑΧΑΡΙΑ
ΟΔΟΣ ΕΥΡΥΠΙΔΟΥ

'Αδελφοί Δάνου & Λια

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ παρ' ἡμῶν ναυλωθέν Καναδικὸν Ἀτμόπλοιον

TURRET CROWN

ἀναχωρήσῃ τὴν προσεχῆ Δευτέραν ἐκ Πειραιῶς διὰ Βόλον, Στυλίδα καὶ

ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ

δεχόμενον ἔμπορεύματα.

Δηλώσεις χώρου και πληροφορία παρέχονται ὑπὸ τῶν Καταστημάτων μας ἐν Πειραιεῖ, 'Αθῆναις, Πάτραις και Θεσσαλονίκη και ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώ-πων τῶν ἰδιοκτητῶν κ. κ.

Ι. Δ. ΑΛΕΥΡΑ ΚΑΙ ΥΙΩΝ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

'Αποφασισθείσης ὑπὸ τής Πανεπιστημιακῆς Συγ-κλήτου τής ἀνεγέρσεως ἀναθηματικῆς στήλης πρδς τιμὴν τῶν ἐν τῷ τελευταίῳ πολέμῳ πεσόντων φοι-τητῶν και τροφίμων τῶν Πανεπιστημίων, παρακα-λοϋμεν τοὺς γονεῖς, συγγενεῖς και τοὺς ἐνδιαφερομέ-νους, ὅπως ἀνακοινώσωσι τῇ Πρυτανίᾳ τδ ὄνομα και ἐπώνυμον, τὸν ἐν τῷ στρατῷ βαθμὸν, ὡς και τὸν χρόνον και τὸν τόπον ἐν ᾧ ἔπεσεν.

'Ο Πρύτανις
Γ. ΓΑΖΕΠΗΣ

ΛΑΧΕΙΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

'Η **Εκτῇ** κλήρωσις του Λαχείου του 'Εθνικού στόλου και τῶν 'Αρχαιοτήτων θα γίνῃ ἀνυπερθέτως τὴν Δευτέραν 31 Δεκεμ-βρίου.

Σύνολον κερδῶν δραχμαὶ 200,000

Μέγα κέρδος δραχμαὶ 80,000

ΚΑΠΙΝΑ
ΣΙΓΑΡΕΤΑ

ΜΕΞΗ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ

ΤΑ ΕΝΤΟΚΑ ΤΑΜΙΑΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ;

Τὰ **Έντοκα Ταμιακά Γραμμάτια** είναι χρήμα τδ όποιον ἔχετε εις πῶσαν στιγμήν και τδ όποιον δίδει τὸν μεγαλύτερον τόμον ἀπὸ κάθε ἄλλη πρόχειρον τοποθέτησιν.

Τὰ **Έντοκα Ταμιακά Γραμμάτια** πληρώνονται εις τὴν ληξί- των ἀπὸ τὴν 'Εθνικὴν Τράπεζαν.

Τὰ **Έντοκα Ταμιακά Γραμμάτια** προσεφολοϋνται με ἐλάχι- στον τόκον ἀπὸ τὴν 'Εθν. Τράπεζαν.

Τὰ **Έντοκα Ταμιακά Γραμμάτια** πωλοϋνται ἐν 'Αθῆναις εις όλας τὰς ἐιδικὰς θυρίδας ὄλων τῶν Τραπεζῶν και εις τὰς ἐ- παρχίας εις τὰ 'Υποκαταστήματα τῶν αὐτῶν Τραπεζῶν.